

10. KI VAGYOK ÉN? (1TIM 4,12-16)

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszama: 1.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Ennek a korosztálynak gyakran vannak alkalmazkodási nehézségei. Mivel szeretnének beilleszkedni, vágynak az elfogadásra, ezért gyakran követik azokat a mintákat, melyek segítik őket abban, hogy elfogadást találjanak. Önmagukból is azokat a jellemvonásokat mutatják meg, vagy éppen akarják sajátjuknak vallani, amivel elfogadtathatják magukat. Ez akár azzal is jár, hogy különböző szintereken (család, barátok, iskola) eltérő vonásaikat domborítják. Ami természetes, mert minden szintéren más-más szerepet kell felvállalnunk, illetve más-más pozícióba kerülve, más viselkedésformákat kell alkalmaznunk. Az identitásfejlődés részeként a diákoknak azt kell megtanulniuk, hogy különböző társas pozícióhoz milyen szerepviselkedést várnak el tőlük. Mivel ez erős nyomást jelent a számukra, ezért a hittanórák során segíthetünk nekik abban, hogy ráébredjenek Isten teljes valónkat ismerő és szerető voltára (Zsolt 103,1-14), és arra is, hogy lehet Isten akarata szerint is megélni önmagukat.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>MINIMUM</u>	<u>OPTIMUM</u>
<ul style="list-style-type: none">• Vegyen részt aktívan a közös feladatokban, játékokban, beszélgetésekben.• Timóteusról tudjon a diák legalább két-három információt elmondani.• Korosztálytól elvárható módon tudja megfogalmazni a diák legalább 1-2 szintér esetében, hogy milyen szintereken kell önmagát megmutatni, és ott milyen érzések jelenhetnek meg benne.	<ul style="list-style-type: none">• Vegyen részt aktívan a közös feladatokban, játékokban, beszélgetésekben.• Timóteus személyének korosztályos szintű ismerete.• Korosztálytól elvárható módon fogalmazza meg a diák, hogy milyen szintereken kell önmagát megmutatni, és ott milyen érzések jelenhetnek meg benne.• A tanuló tudjon korosztályi szintű példákat mondani arra, hogyan lehet keresztyén módon jelen lenni az élete szinterein.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT AZ EGYHÁZI ÉS ÁLLAMI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Tudatosan is megmutathatjuk azt, akik vagyunk.

Kognitív: Annak a felismertetése, hogy tudatosan felvállalhatjuk azt, hogy kik is vagyunk valójában.

Affektív: Bátorítás az érzelmek kifejezésére.

Pragmatikus: A tanulók segítése abban, hogy átgondolják milyen viselkedéssel, szemléletmóddal vannak jelen az életük szintereiben.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Játék: Mit szeretek és mit nem? Arra kérünk egy önként jelentkezőt, hogy álljon fel sor első tagjaként és mondjon rá jellemző két gondolatot a következő mondatkezdetekkel. Szeretem...	

	<p>Nem szeretem... (pl szeretem a matematikát, nem szeretem azt, hogy gyakran aggódom). Majd kérjük meg a következő tanulót, hogy amihez tudnak csatlakozni, ahhoz az oldalhoz álljanak, pl. szeretem a matematikát – és mondjanak egy ellentétes rájuk jellemző dolgot. (Pl. szeretem a matematikát mondat oldalára áll a következő diák, és a „nem szeretem” oldalon ezt mondja: „nem szeretem magamban azt, hogy sokat bosszankodom”, stb.) Így megyünk végig a csoporton, és mindenkinek csatlakozni kell valahová a játék során.</p> <p>A játék után beszéljünk a diákokkal a következőkről:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Milyen új információt tudtál meg az osztálytársaidról/csoporttársaidról? • Hol lehetnek ezek az információk hasznosak? • Milyen érzés volt számodra a játék? • Mennyire volt nehéz vagy könnyű számodra az állítások megfogalmazása? Mi segített vagy mi hátráltatott abban? 	<p>Mivel a csoport alapvetően itt már ismeri egymást (több éve együtt vannak), ezért a játékkal a témára való hangolódás a cél. E mellett a játék segíti a csoportban lévő együttműködést, és egymás elfogadását. Itt kérjük meg őket, hogy valamilyen önismereti mondat hangozzon el.</p> <p>A játék helyett használható motivációként és ráhangolódásként a TK 10. lecke „Gondold végig! Beszéljétek meg!” montázsja és kérdéssora.</p> <p>Kapcsolódó feladat lehet: MFEI, MFGY 10. lecke 1. feladat</p>
<p>Feldolgozási javaslat, munkáltatás</p>	<p>Átvezető gondolat: Mindannyian törekszünk arra, hogy valamit megmutassunk magunkról. A Szentírásnak is van üzenete ezzel kapcsolatban a számunkra.</p> <p>Tanári magyarázat vázlata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az érzelmeink, gondolataink, szándékaink, tetteink meghatároznak bennünket. • Helyszínek, helyzetek, ahol bemutatkozunk vagy megismertetjük magunkat. • Pál apostol társa: Timóteus, családi háttere és feladatai. <p>Igeolvasás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pál tanácsot ad Timóteusnak a mindennapi életre vonatkozóan. (1Tim 4,12-16; 5,1-2) <p>Megfigyelési szempontok:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milyen tanácsot ad Pál Timóteusnak? 2. A tanácsok alapján következtessetek arra, hogy Timóteus hogyan fejezhette ki önmagát a gyülekezet tagjai felé? 3. Vajon milyen érzései és kérdései lehettek Timóteusnak, amelyekre így válaszolt Pál? 4. Beszéljessetek arról, hogy Pál intelmei érvényesek-e a mai fiatalok számára és miért igen vagy nem? <p>Bibliai ige megbeszélése:</p>	<p>Javaslat: Tk 34. o. lila keretben lévő szövege: „Megmutathatjuk magunkat...”</p> <p>Az igeolvasást végezheti a hittanoktató, de a diákok is. A két megfigyelési szempontot érdemes külön csoportoknak vagy személyeknek adni, majd az eredményeket közösen megbeszélni.</p> <p>MFGY, MFEI 10. lecke/2-3. feladat alapján is elvégezhetőek. Ott nem szerepel minden megfigyelési szempont.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Hallgassuk meg a tanulók összegyűjtött válaszait az megfigyelési szempontokra. • Jegyezzük fel a táblára ezeket a válaszokat kulcsszavakban. • A megfigyelési szempontokra talált válaszok átbeszélése során a táblára felírt érzések közül jelöljük be azokat, amelyeket Timóteus is érezhetett és a diákok is éreznek egy-egy helyzetben, amikor meg kell mutatniuk magukat. • Külön jegyezzük fel egy 3. rovatba azokat a tanácsokat, amelyeket a diákok szerint Pál egy mai fiatalnak adna. • Gyűjtsük ki azokat, amelyek az önismeretre, önmagunk megmutatására vonatkoznak. 	
Ének javaslat	Ne félj, mert enyém vagy...	
Aranymondás javaslat	Kérjük meg a diákokat arra, hogy az 1. tematikai egységhez tartozó bibliai igék közül válasszanak egyet, ami szerintük a témához kapcsolódik. Ha az órán nincs idő rá, feladható háziként. Ekkor a következő órát azzal kezdjük, hogy beszéljük meg, hogy ki, mit és miért választott!	Javasolt: 1Tim 4,12 vagy 1Kor 13,12
Házi feladat	A következő óra előkészítéseként megkérhetjük arra a diákokat, hogy hozzanak magukkal a következő órára olyan idézeteket/képeket/újságcikkeket, mely szerintük a szeretet egy-egy megnyilvánulását fejezi ki.	A következő órán mindenképpen ellenőrizzük a házi feladatot! (Ezzel kezdhünk a köv. órán, ha vittek a diákok)

TOVÁBBI ÖTLETEK

1. Csoportmunka: a jelenlévőket több csoportra osztva kérjük meg, hogy a kiscsoportok 1-2 perc alatt gyűjtsenek össze olyan helyzeteket, amikor információt osztunk meg magunkról. Ehhez kapcsolódóan azt is jegyezzék fel, hogy milyen érzéseik vannak akkor, amikor elmondanak magukról valamit. Mire vágnak? Mitől félnek?

Ha lehetséges egy táblára vagy egy nagy flipchart lapra írjuk fel a következő információkat:

- helyszínek vagy helyzetek,
- érzések.

Ide kerüljenek fel a diákok által elhangzott gondolatok.

2. Max Lucado: Értékes vagy

A kiskamaszok, kamaszok gyakran érzik magukat kevésnek, értéktelennek, csökkent értékűnek. A Szentírásból láthatjuk azt, hogy Isten számára mennyire értékes és fontos az ember. Ha a saját maguk által készített profil alapján, és az órai közös munka során azt látjuk, hogy a diákoknak nagyon negatív az önértékelésük, akkor az értékesség tudat erősítésére jól használható Max Lucado története (Értékes vagy). Tapasztalataim alapján a foltmanókról szóló mese még a kiskamaszok számára is élvezetes, és nagyon jó beszélgetés alakul ki arról, hogy ki mit gondol magáról és mit jelent számára az, hogy az Isten értékesnek tartja őt is. A mese itt olvasható:

http://www.szepi.hu/irodalom/kedvenc/kt_077.html

Javasolt kérdések a megbeszéléshez:

- Hogyan jellemezhetné volna magát Pancsinelló az Élivel való találkozás előtt?
- Hogyan érezhetné magát Pancsinelló az Élivel való találkozás előtt és után?
- Mi hozott változást Pancsinelló gondolkodásmódjában?
- Miben hasonlít a foltmanók faluja a mi világunkhoz?
- Az olvasottak alapján te mit fogalmaznál meg a magad számára, hogy jó irányba fejlődhesz?

Vérmérséklet teszt: Ez a korosztály nagyon szereti az önismereti tesztek, melyekről önmagáról megtudhat valamit. A Timóteus Társaság által közzétett vérmérséklet teszt alkalmas akár arra, hogy egy önálló órán elvégezve a diákokkal arról beszéljünk, hogy mit tudtak meg magukról és mennyire van jelen ez a mindennapi viselkedésükben. Az órán mindenképpen hangozzon el az ehhez a témához választott igéresz (1Tim4,12-16), mely a bibliai kapcsolódás alapja.

Teszt linkje: <http://www.tulelocsomag.hu/cikkek/1052vermersekletteszt.html>

Képolvasási javaslat, TK 33-34.o. alapján.

- A montázs szimbólumokkal jelez neked valami üzenetet. Mit jelenthet számodra, hogy valaki a két tenyeréből „sugározza” a körbe zárt képeket? Nézd meg a köröket, milyen eseményeket, helyzeteket, tárgyakat tartalmaznak? Fejtsd, meg mit jelentenek?
- Keress tevékenységeket! Miket találtál? Te végzel-e ilyen tevékenységeket? Hogyan jellemeznéd azt, aki ezeket képes végrehajtani?
- Keress arckifejezéseket! Mit-érzelmeket fejeznek ki? Éreztél már hasonlóan? Miért? Mit tettél?
- Keress olyan fényképeket, amelyeken a testtartás fejez ki valamilyen állásfoglalást, érzelmet! Mit találtál? Hasonló helyzetben voltál-e már? Miért?
- Keress eszközöket! Miért használják ezeket az eszközöket az emberek? Miért van szükségük rá? Mit fejeznek ki vele? Te melyik eszközzel rendelkezel? Mire használod? Miért?
- Hol találsz a legfiatalabb fényképét? Mit csinál? Miért? Hol találsz a legidősebbet a fényképeken? Mit csinál? Miért?
- Az összes fényképet látva, hányféle szerepben tudunk létezni? Mi a véleményed erről? Hogyan tanuljuk meg a szerepekhez tartozó viselkedést?
 - Mit fejeznek ki a piktogramok számodra?
 - Olvasd el Pál apostol intelmeit! Találd, meg mit fejeznek ki a szöveg alapján a piktogramok.
 - Fogalmazz meg magadnak valamilyen intelmet a piktogramok alapján!

Szövegelemzési szempontok a TK 33-34. o. szövegéhez

Szerinted hogyan mutatjuk meg, hogy milyenek vagyunk? Hányféleképpen közvetítünk információkat magunkról másoknak? (Nézd meg az előbbi montázst!)

Mitől függ az, hogy milyenek mutatjuk magunkat mások felé? Miért?

„Minden ember egyedi és megismételhetetlen”. – mit jelenthet ez az idézet?

Hasonlítunk is és különbözünk is egymástól! Bizonyíts be! Mondj példákat!

„Hiába fürösztöd önmagadban / Csak másban moshatod meg arcodat.” (József Attila:

Nem én kiáltok) Mit jelent József Attila idézete az önismeret szempontjából?

Kik és mi segíthet még önmagad megismerésében?

Ki volt Timóteus? Ki segítette abban, hogy megismerje önmagát és ezt megmutathassa mások felé is?

Mit jelentenek az intés, intelem kifejezések?

Olvasd el Pál apostol intéseit Timóteushoz! Mire inti őt Pál? Miért?

Neked szükséged van most ezekre az intelmekre? Miért?

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ:

-